Karikatür

XV. 370

Napolyonun ruhu — Ne yazıyorsun?
Tarih — Senin için yazdıklarımı tekrarlıyorum!..

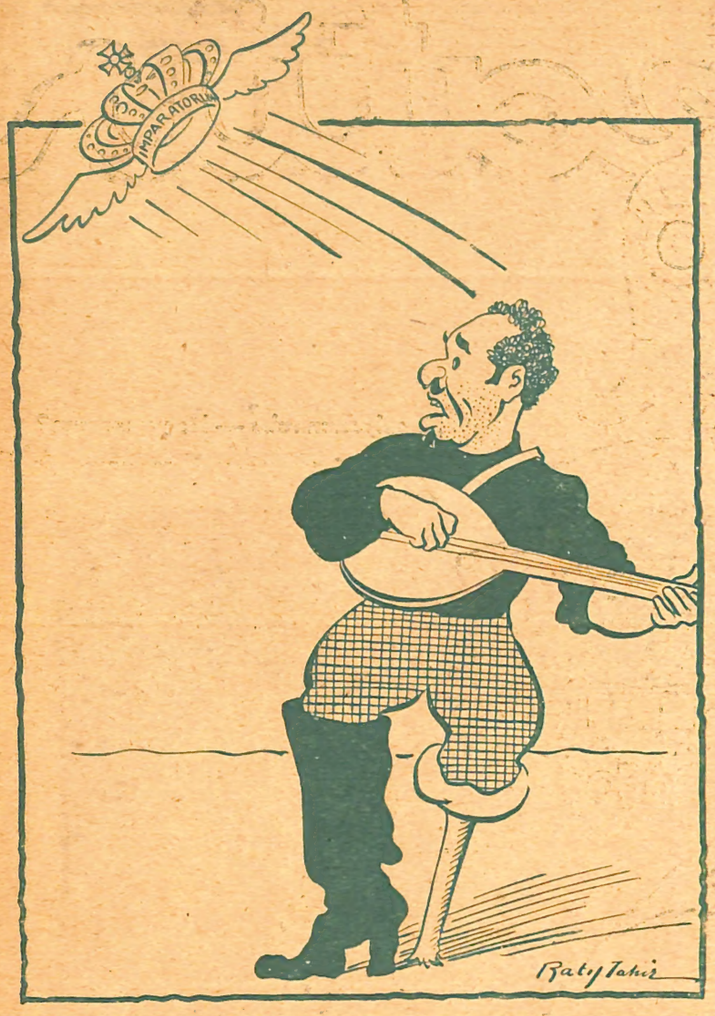

— Pek biçareyim, bahtı kareyim... (Şarkıdır)

ANKARA MEKTUBU

KAR GİBİ SİNSİ:

İki komşu millete mensuptular. Konuşuyor ve memleketlerini methediyorlardı. Birisi dedi ki:

— Bizim memlekette trenler çok süratlidir. Giderken âdeta pencereden bakamazsınız.

Öteki daha mübalâgacı idi, daha ileri gitti ve şöyle övündü;

— O bir şey mi? Bizim memlekette bir gün trene binerken istasyon memuruna kızdım, bir tokat aşk edeyim dedim, tokatım öteki istasyondaki memurun suratında şakladı.

Bukadar değil ama, bundan bir ay evvele kadar bizde de fiyatların artış müsabakası bu sürate yakındı. Hemen hemen İngilizlerin çöldeki ilerleyiş süratı kadar bir şey.

Geçenlerde üç beş arkadaş oturmuş, son zamanlarda fiyatların artık düşmiye başladığından bahsediyorlardı. Söz bittabi eski artışlara da intikal etti ve Vedat Nedim Tör dedi ki:

— Bu artışlar tıpkı karın yağışı gibi sessiz ve sinsi oluyordu. Sabahleyin kalkınca nasıl her tarafı bembeyaz bulursak, o zamanlar fiyatlar da her gün daha artarak diz boyu olur, bizi zangır zangır titretirdi. Şükür bugünlere...

Erkek — Vallâhi sarhoş değilim karıcağım,.. Sadece otobüse bindim!..

TÜCCAR TERZİLER:

Kazançlar hâlâ fazla gibi. Hele bu hal terzilerde daha çok göze çarpıyor. Tabelâsına «tüccar» kelimesini ilâve etmiyen terzi dükkânı pek az kaldı.

Geçen gün Terzizade Osman Zekinin fikrini sordum. Bana şu cevabı verdi:

— Vallâhi «tüccar terzi» sıfatını evvelâ ben icat ettim ama, bana pek yaramadığı için sonraları beğenmedim. Tıpkı Nasrettin Hocanın icat ettiği şalğam yemeğini beğenmeyişi gibi.

★

BİR DE BİZ KONUŞURSAK:

Bizim Hikmet Münirin radyoda birçok meslekler erbabını konuşturduğu malûm. Geçen gün sanatkâr İbrahim Delideniz kendisine radyo evinde rasladı ve dedi ki:

— Kuzum Hikmetçiğim, bu meslekler konuşuyor saatinde beni de konuştursana,

— Tiyatro sanatkârı olarak mı konuşacaksın?

— Hayır kardeşim, o meslekler erbabının topuna karşı bir de ben konuşacağım. Onlar dertlerini döktüler, biz de onlara dair dertlerimizi bir dökelim yahu.

★

O ZAMAN EKSPRES OLUR:

Ankara belediyesi otobüslerin benzin sarfiyatını azaltmak için yakın durakları kaldırdı. Pek de iyi etti; çünkü halkın tertemiz asfalt yollarda biraz da yürümiye alışması lâzım.

Geçen gün şair Kudsi Mustafa Nihat Özün'e bu hareketi nasıl bulduğunu sordu. Nihat şu cevabı verdi:

— Bence ara durakların hiç birisinde durmamalı. Bilmez mi sin, yüz sene evvelki gazeteler ve kitaplar Bismillâh der bir başlar ve ancak makale bittikten sonra noktayı basardı.

★

TOPTAN MÜRACAAT:

Bugünlerde pek çok kimseler mebusluk derdinde. Kimlerin talip olduğu hakkında şayialar çok. Her müessesedeki istahlıların isimleri söylenip duruyor.

Geçen gün Kutluda toplaşan bazı arkadaşlar arasında da ayni mevzu etrafında konuşulduktan sonra Mecdi Sadriye istida verip vermediğini sordular:

— Henüz vermedim, dedi, iyi bir fotoğrafçı arıyorum.

Ajans başmuharriri Kerami Kurtbay:

— Pek çelimsiz olduğumdan belki seçmezler diye biraz şişmanlamıya çalışıyorum.

Dedi. Ayni suale şair Behçet Kemal Çağlar:

— Bekliyorum, herkes istediğini istesin, o zaman kalan yerlere de ben talip olacağım.

Cevabını verdi. Dalgınlığı ile meşhur tarihçi Hüseyin Namık Orkun ise şu sözlerle bahsi kapattı:

— Ben iki devre evvel bir istida vermiş, o devre ile onu takip eden bütün devreler için talebimin devam edeceğini bildirmiştim. Onun için tekrar müracaata lüzum görmedim.

★

ŞİMDİ PEK MEŞGULLER:

Mesut Cemil geçen gün saç kestirmek üzere «Güzel Ankara» berber salonuna uğramıştı, fakat çok kalabalıktı, kendisine iltifat eden olmadı.

Mesut, salonun sahibi ve «Enişte» diye meşhur berbere serzenişte bulundu:

— Ne o? Bakıyorum artık hiç iltifat yok.

Enişte, cevabını Mesudun kulağına fısıldadı:

— Aman Mesut beyciğim. kusura bakma. Ankaraya gelen mebusluk taliplerini traşa yetişemiyoruz. Allah için adamcağızlar bol da bahşiş veriyorlar. Sen yabancı değilsin. Martın sonunda gel, o zaman vallâhi güveyi traşı yaparım sana güveyi...

Zaparta

Vasfı (Somyürek) olan mebuslarımızdan Doktor (Vasıf)..

No. 370 CİLT: 15 SENE: 8 FİYATI 10 KURUŞTUR 28 İKİNCİKANUN 1943

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ

EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur.

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telgraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul: 108

AŞKALEDE VARLIK VERGİSİ MÜKELLEFLERİ ÇALIŞIYORLAR:

Mühendis — Aferin Bohoraçi, taşları güzel tanzim etmişsin.

Bohor — Elbetta paşa, İstanbulda istifçiydim!..

— Varlık vergisi vermek istemiyenlerin eşyalarını neden (Sandal) bedesteninde mezat ediliyor?
— Neden olacak, bütün işleri ((anafor), (dalga) olan vergi kaçakçılarının malları için en münasip yerdir!..

Hayvanlar Kongresi

Komedi: 1 perde

(Sahne irili ufaklı her çeşit kara, hava ve deniz hayvanları ile dolu bir salon... Dipteki riyaset kürsüsünde ihtiyar bir fil.. iki yanında dişlerile kalemlerinin ucunu yontan iki maymun kâtip... Hazirunun sürekli alkışları arasında perde açılır.)

Fil

(Hortumu ile etrafa selâmlar dağıttıktan sonra)

Aziz arkadaşlar.. Hayvanların en kıdemlisi sıfatile beni kendinize reis yaptınız. Bu yüksek şereften dolayı size canü dilden teşekkür ederek kongreyi açıyorum. Yeryüzünde bu bizim ikinci kongremizdir. Bir defa da yedi bin sene evvel Cudi dağında Nuh peygamberin gemisinde toplanmıştık. Birinci kongrenin zabıtlarından anlaşıldığına göre, o zaman da vaziyet çok ciddî idi. İnsanlar alabildiğine azmışlar ve Tanrı onlara tufan âfetini göndermişti. Dünyanın suya batacağını anlıyan Nuh baba, bir nevi denizaltı gemisi meydana getirmiş ve ailesi efradı ile beraber birçok hayvanları da bu gemiye misafir etmişti. Tufan başlayıp gemi dağların üzerinde yüzmiye başladıktan sonra hayvanlar arasında bir rivayet çıktı. Bir kısmı Nuh babanın hayvanları korumak maksadile gemiye aldığını ve selâmet günü geldikten sonra hepsine istiklâllerini iade ederek diledikleri idare şekli altında hür yaşamalarına müsaade edeceğini iddia ediyorlardı. Diğer bir kısmı ise: «Nuhun maksadı başkadır. Macera uzun sürdüğü ve gemideki erzak tükendiği takdirde bizi birer birer yiyecek» diyorlardı. Birinci kongrenin toplanması bu meseleyi incelemek içindi. Fakat gemi vaktinde karaya oturup mesele kendinden hal olduğu için kongre yarı yerde müzakerelerine nihayet vermişti. Bence bu bir hata idi. Hayvanlar bu fırsattan istifade ederek bir blok meydana getirmeliydiler. Bunu yapamadılar ve yedi bin yıl insan ayağı altında ezildiler.

Bu ikinci kongrenin yine bir tufan vesilesile toplandığını biliyorsunuz. Fakat bu defaki bir kan ve ateş tufanıdır. Birincide sudan kaçanlar ve karada barınacak yer bulamıyanlar havaya sığınmışlardı. Bu defa orada da sığınacak yer kalmamıştır. İnsan kongrelerinden hayır beklemiye imkân kalmamış olmasına göre, şimdi gayret bizlere düşmüştür. Dünya vaziyetini derinden derine inceliyecek ve gerek insanlar, gerek bizler hakkında hayırlı bir karara varmıya çalışacağız. İnsanlardan ilhamını esirgiyen Tanrı, bari bizim yardımcımız olsun. Şimdi mürahhasları dinlemiye başlıyalım. Söz istiyenlerden evvelâ Yunus kardeşe söz veriyorum.

Yunus

Balıklar içinde benden başka ses sahibi olmadığı için adlarına benim konuşmam takarrür etti. Evvelâ şunu arzedeyim ki, deniz anarşi içindedir. Sularda emniyet ve zaptü rabttan eser kalmamıştır. Eskiden muharebe eden devletler hudutlarımızı teşkil eden su yüzünden ayrılmazlar, has ülkemize girmeyi düşünmezlerdi. Fakat şimdi tarafsızlık kaidelerine riayet etmiyorlar, denizaltı adında bir takım demir kutulara kapanarak aramızda fink atıyorlar. Böyle olunca düşmanlar da onları su bombaları ile takip ediyorlar ve her gün bu yüzden dünya kadar balık kaybediyoruz. Gerçi fırsatı bulduğumuz zaman kendilerini göz altına alıp bir daha geri dönmelerine meydan vermiyoruz ama, ne olsa zarar yine bizim taraftadır. Fakat asıl şikâyetimiz bundan değildir. Yukarıda da arzettiğim gibi, ülkemizde emniyet ve zaptü rapt kalmadı. Bir kere de dünyanın bütün balıklarında bir Amerika modasıdır başladı. Her gün bütün denizlerden Amerika sularına kafile kafile göçmen geliyor. Bunun sebebi kolay kazançtır. Gerçi Atlas ummanının derinliklerine her gün kudret helvası gibi insan yağıyor: Askerler, başıbozuklar, vapur ahçılarından on ikişer on

üçer yaşındaki gemi muçolarına kadar muharebe ile alâkası olmıyan birçok insanlar. Gerçi bolluk ve bereket büyüktür. Fakat bunların taksimi yüzünden deniz milletleri biribirine giriyor, kan gövdeyi götürüyor. Hülâsa deniz anarşi içindedir.

Fil

At kardeş, söz senindir.

At

İzininizle ben de atların şikâyetine tercüman olacağım. Malûm olduğu üzere eskiden muharebe demek at demekti. Bu muharebede bizleri ordulardan kadro harici ettiler. Bizim yerimize demirden bir takım cansız atlar kullanıyorlar. Gerçi onlar bizden çok koşuyorlar, nalları bizimkilerden çok kuvvetli. Hücumlarda bizim kırdığımız üç beş kafa bacağa mukabil, onların çiftelerine uğrayan düzünelerle insan bir dakikada beyaz kâğıt üzerine basılmış renkli resimler gibi dümdüz oluyor. Burunlarından soludukları zaman bin, iki bin, beş bin adım ötedeki insanlar değil, evler havaya uçuyor. Fakat bu, bizim mağdur edilmemiz için sebep değildir. Bütün şerefimizi kaybettik. Bizi ancak yük taşımak için kullanıyorlar. Yiyeceğimizi vermek şöyle dursun, sıkıya geldikleri zaman bizi kesip yiyorlar. Aman şu işe bir çare..

Fil

Söz sıçanlarındır.

Sıçan

Biz küçüküz, fakat derdimiz büyüktür. Hangi birini anlatayım. Bir kere, bazı istifçi depoları müstesna, evlerde bizim için yiyecek kalmadı. Anbarlara düştüğümüz zaman hakikaten başımız yarılıyor. O güzelim peynirler ve sabunlardan eser kalmadı. Peynir, sabun diye ortaya çıkan şeyler ağıza alınmıyacak halde. Alarm düdüğünü duyduk mu, insanlardan çok biz çıldırıyoruz. Çünkü sırasına göre bir ev değil, bir mahalle birkaç dakika içinde ateş içinde kalıyor. Nihayet ötede beride bizi yemeğe başladılar. Piliç, hindi gibi çarşılarda alınıp satılacak maddeler haline gelmemiz için kitaplar yazılmıya başlandı. Halimiz bu.

Fil

Hacı efendi, demindenberi başını sallayıp duruyorsun. Söz istiyorsun galiba.

Deve

Farkında değilim vallâhil-

Erkek — Belmanın düğününe davetliyiz, biraz çabuk yürü... Boşanmadan yetişelim!...

âzim ama, mademki emir buyuruldu, arzedeyim. Bizler hakikaten ne halt edeceğimizi şaşırmış vaziyetteyiz. Günün birinde «haydi Hacıbaba, marş marş» diyorlar. Tank kafilelerine katılıyoruz. Ateş yağmurları içinde kimimiz ölüp, kimimiz kalarak lâanğır lunğur Tobruk, Derne, Bingazi, Trablus çölü. Sonra yine günün birinde «hadi Hacıbaba, soldan geri marş marş» diyorlar.... Haydi bu sefer de lânğır lunğur Bingazi, Tobruk, Mısır... Derken bir iki ay sonra «haydi marş marş» Tobruk, Bingazi, Trablus... Vallah Hacibaba da ne yapacağını şaşırdı.

KARİKATÜR

MEHMET ALİ AYNİNİN JÜBİLESİ

— Ben böyle jübileleri pek iktisadî buluyorum!

— Ne bakımdan?

— Memleket kültürüne ömrünü vermiş adamları, birkaç nutuk ve bir bardak çayla tatmin etmek bakımından!

RÜYA DEĞİL BU... AYNİLE VAKİ!

Büyük lokantanın bir köşesinde büyük bir neşe hüküm sürüyordu. Geniş masanın üstünde tabak tabak havyarlar, balık yumurtaları, istakozlar sıralanmış, madenî kovaların içinde şampanya şişeleri buğulanıp duruyordu. Tepsi ile mayonezli levrekler, hindi dolmaları gelip gittikçe, masanın etrafındaki davetliler, neşeden, kahkahadan dolup taşıyordu.

Arkadaşımla ben, öbür köşede, ısmarladığımız yemeklerin zavallılığından utanıyorduk. Bir aralık, arkadaşımın kulağına iğildim:

— Bu ziyafeti veren kim?

— Bir varlık vergisi mükellefi.

— Ya... Demek ucuz kurtulmuş?

— Bir milyon lira ile hesabını temizlediği için işte bu ziyafeti veriyor!

Lokma, boğazımda düğümlendi:

— Bir milyon lira mı dedin?

— Evet, bir milyon lira.... Halbuki iki milyon lira ümit ediyormuş!

Bir milyon liranın üstüne bu ziyafeti çeken adama baktıktan sonra gözlerimi havaya kaldırdım:

— Ey Allahım, dedim, şu önümdeki yemeğin hesabını görürken bana da bu bir milyon lira ile kurtulan adamın neşesini ihsan et!

Biraz sonra garson geldi, mahut masanın başındaki adamı işaret ederek:

— Gördüğünüz zat, dedi, lokanta müşterilerini bu gece kendi davetlisi saydığı için hesaba bakılmamasını rica ediyor!

İspinoz

BÜYÜK GAZİNOLARDA BİR PORTAKAL ELLİ KURUŞ!

Müşteri — Soy baka!ım...
Garson — Portakalı mı?
Müşteri — Hayır, benim gibi armutları!...

BEYANNAME

Tatil olunca meclis baş gösterdi telâşlar,
Nerdeyse millet yeni intihabata başlar...

Mebusların kiminde eski rahat berdevam,
Kiminde yüz kırıştı, kiminde düştü kaşlar.

Kimi tekrar meclise seçilmekten emindir,
Kiminin günden güne itimadı yavaşlar!

Mebuslar bir taraftan çalışmıya koyuldu,
Bir taraftan başladı kahvelerde traşlar:

«Kimi seçsek acaba, amcayi, damadı mı?
Kaynatayı unutsak kaynana bizi haşlar!»

Onlar hısım akraba gayretile didinir,
Memleketi düşünür fakat akıllı başlar.

Fırkanın himmetile değil mi ki, bu yurda
Uğramadı cihana ateş veren savaşlar?

Yine onun hizmeti sayesinde değil mi
Çıkar günü gününe ücretlerle maaşlar?
Veriniz reyinizi sade Halk Fırkasına,
Başka hiç bir tarafa bakmayın, arkadaşlar!..

ÇAMDEVİREN

Bugünkü Harpte Devletlerin Rolleri : 3 İNGİLTERE

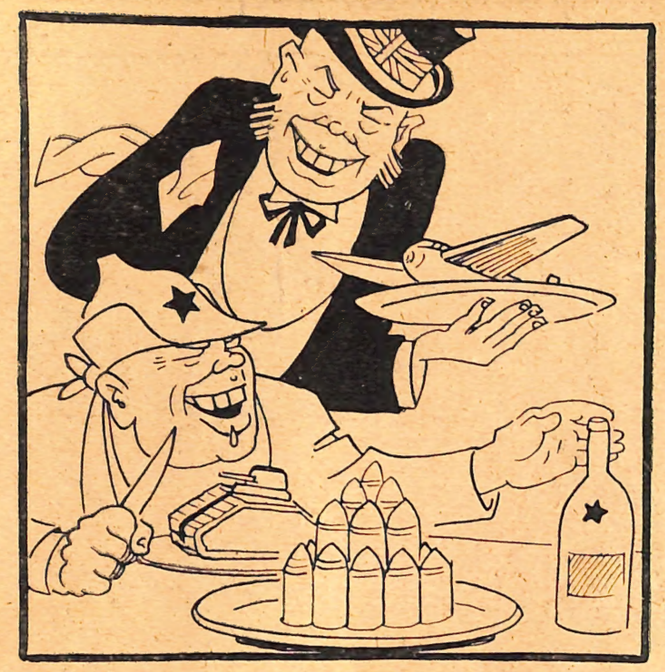

Rusyanın: Garsonu!

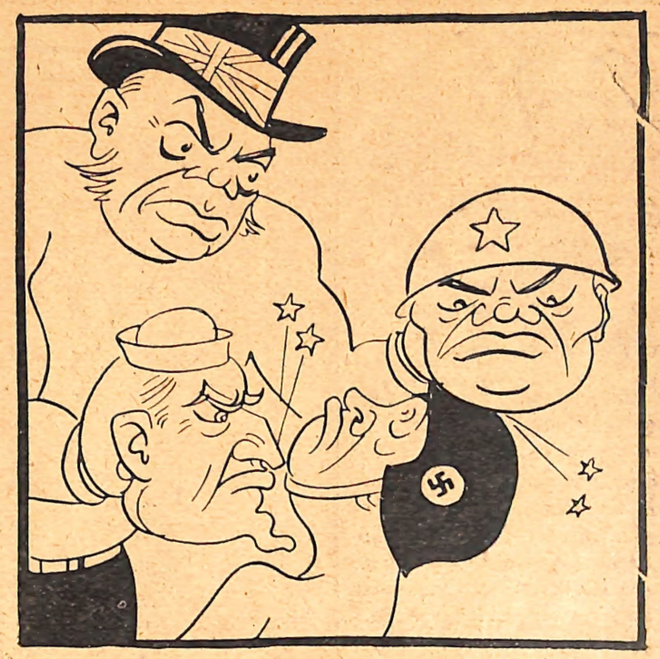

Almanyanın: Antrenörü!

Dünyanın: Şoförü!

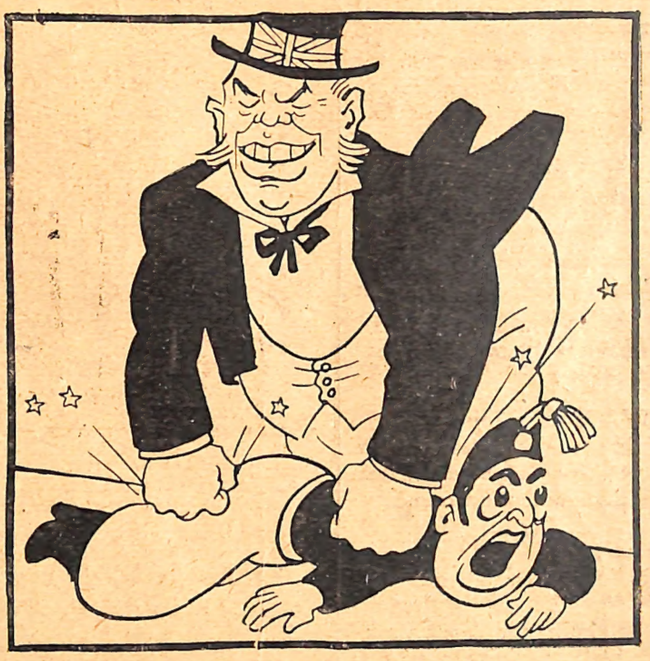

İtalyanın: Masajcısı!

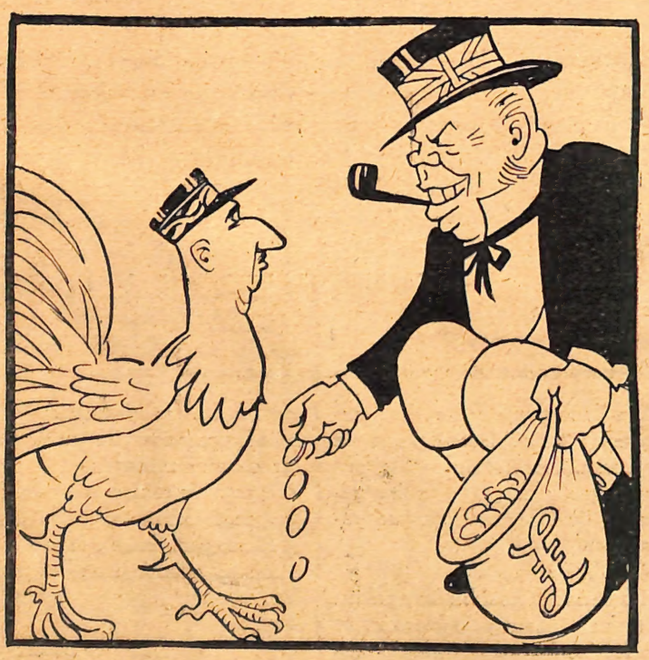

Fransanın: Yemcisi!

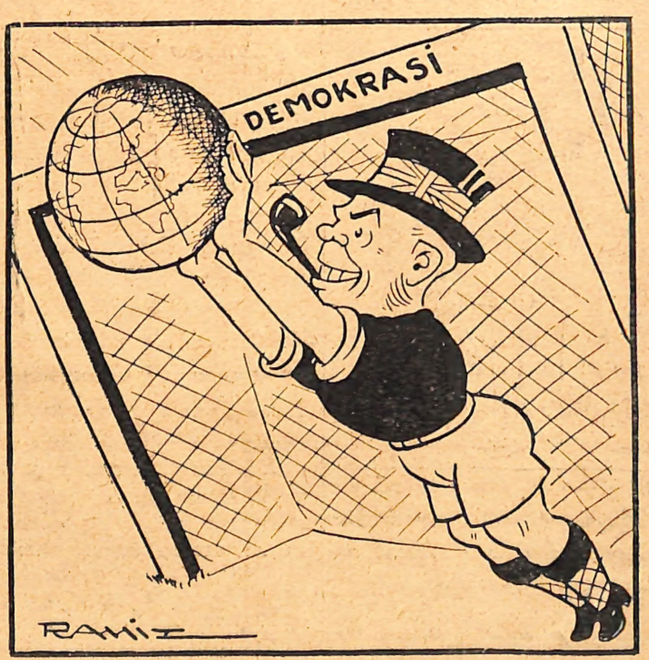

Demokrasi takımının: Kalecisi!

AKIL HOCASI

Karsta Y. E.

«1. Buradaki sayılı güzellerin gözleri mavidir, oradakilerin nasıl? 2. Yalnız para insanı bahtiyar eder mi? 3. Bayanlar kaşlarını ne zamana kadar inceltecekler?»

CEVAP:

1. Buradakilerin gözleri çeşit çeşittir. Onun için değil mi ki, âşıklarımız renkten renge giriyor? 2. İnsan kısmının ihtiyacı türlü türlüdür. Bir tek şeyle bahtiyar oldum diyen, iki ayaklı olsa bile, insan değildir! 3. Bırakınız inceltedursunlar: yegâne masrafsız tuvaletleri bu.

★

Samsunda K. M. ve B. F.

«Benim aklım çok, param yok. Arkadaşımın parası çok, aklı yok. İkimiz birleşip bir iş yapmak istiyoruz. Siz ne dersiniz?»

CEVAP:

İkiniz de kazanırsınız. Bir müddet sonra onun parası size geçer, sizin aklınız da ona.

★

Fatsada Z. G. Y.

«Deniz suyundan gazyağı, Elekçi ırmağından da benzin çıkarmak istiyorum. Bunda muvaffak olabilir miyim?»

CEVAP:

Çalışınız, muvaffak olursunuz. Akıldaşım Nasrettin Hoca Akşehir gölünde yoğurt tutturmak istemişti, emeline kavuşamadı. Fakat aradan bukadar asır geçtiği için, belki bu sahada da bir terakki kaydedilmiştir.

★

İzmirde O. Y.

«16 senedir evliyim. Muhabbetim fazladır. Fakat her nedense iyi de söylesem, fena da söylesem, karım bir vesile bulup kavga çıkarıyor. Bu kavgaların önüne geçmek için ne yapayım?»

CEVAP:

16 senedenberi bu kavgalara mutlaka alışmış olacaksınız. Şimdi size bir çare söyleyip kalırınızın kavga çıkarmasının önüne geçsem bile muhakkak sizin canınız sıkılacak, bu sefer kavgayı siz çıkaracaksınız. Kavga, muhabbetin salçasıdır; her yemek gibi, bu salça da kadın elinden çıkınca pek lezzetli olur. Aman, ağzınızın çeşnisini bozmayınız!

Akılhacası

— İdareli ver ulan, pastacılar unu munu derken baklayı da çuvallamıya başlamışlar.

— Aman reis, hangi mahlûklara yutturuyorlar bunu?!..

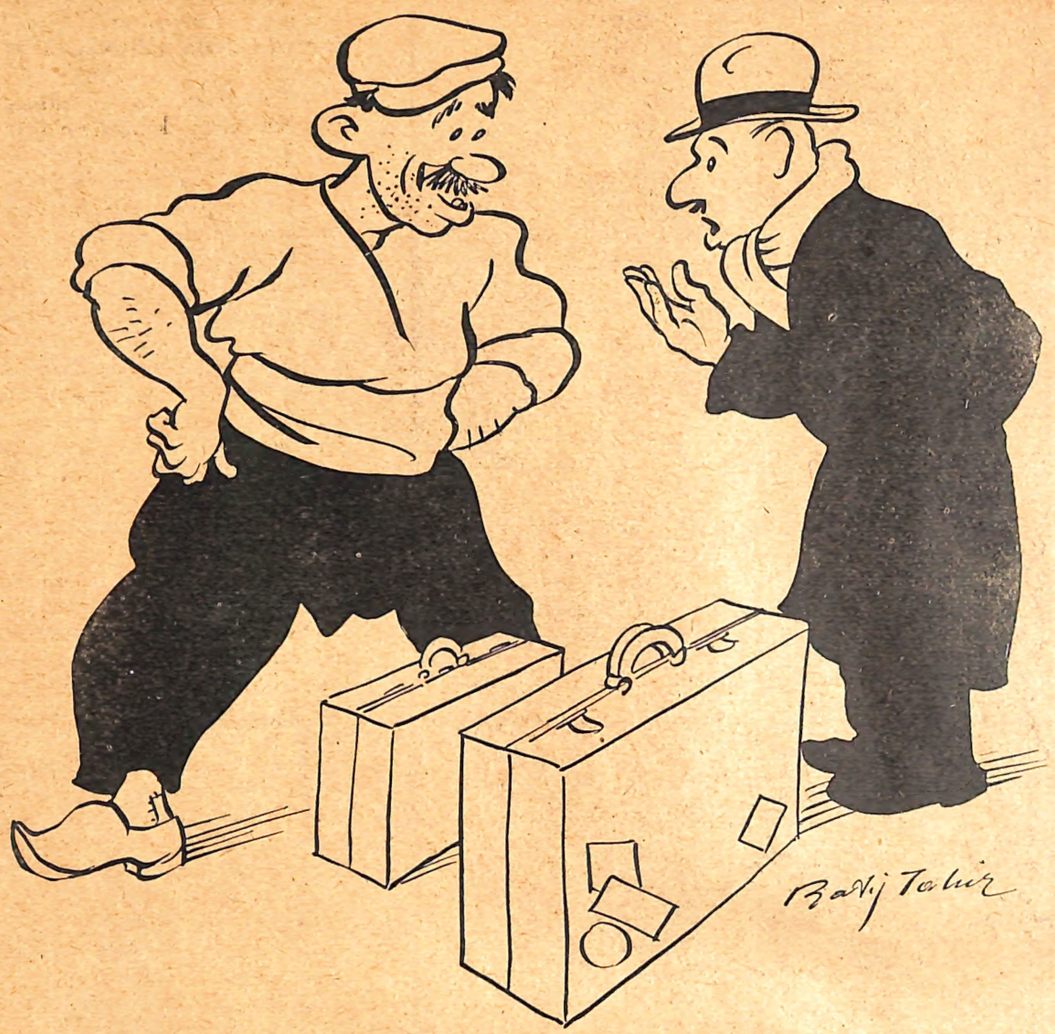

— Be adam, iki çantayi taşımak için üç lira istemiye sıkılmaz mısın sen?!..

— Yoh beyim, biz cahil adamlarız, öyle şey bilmeyiz!... (Hakikî vaka)

İyi Niyet - Kötü Niyet

Polis karakolunda, Hayganuş, bir ikindi
Nöbetçi komiserin karşısına dikildi.
Hali pek perişandı: beti, benzi solmuştu;
Bıyıkları terlemiş ve gözleri dolmuştu.
Dedi: «— İnç kepazelik, ahbar, bu inç rezalet?
Dağ başında yaşooruz, yoksam budur adalet?
Ne günlere kalmışız; acep böyle iş olur?
Hiç sokak ortasında gündüz adam soyulur?
Ka, gözünü seveyim daha ne duroorsun?
Hayganuşu soydular, ahbar, anlamoorsun?»
Komiser dedi: «— Madam, telâşlanma da hele
Anlat bakalım baştan nasıl oldu mesele?»
Hayganuş, dizlerini döverek kederinden
Anlatmaya başladı, bir «ah» çekip derinden:
«— Binmiş isem Tünelden Maçka tırambayına
Kalabalık var ıdı.... Galatasarayına
Varınca: kara kaşlı, uzun boylu, kıranta;
Bizim bakkal Onnigin üvey oğlu Hıranta
Tıptıpına benzeyen biri geldi yanına..
Ne vakit gelmiş isek tam Taksim meydanına
Adam soktu elini yavaşçacık koynuma..
Paramı çıkın edip asmış idim boynuma..
İnmiş isem Maçkada bir de bakmışım, ahbar,
Ne adam var meydanda, ne koynumda paralar.»
Duyunca bu sözleri, birden çıkıp çileden,
Serkomiser haykırdı, fırlayıp iskemleden:
«Elini tâ Taksimde koynuna sokmuş adam,
Neye sesin çıkmadı buraya kadar, madam?»
Hayganuş da bu söze içerleyip bağırdı:
«— Ka, bilirim ki böyle kötü niyeti vardı?»

ATKESTANESİ

— Beni kaçırmaktan korkar mısın?..
— Elden kaçırmaktansa evet, evden kaçırmaktansa hayır!.

HİKÂYE

Bizim Kıza Bir Kısmet

ON yıldanberi her gün sigara aldığım köşe başındaki tütüncü, bir akşam, yüzünü kızartarak dedi ki:

— Sayın bayım, affınıza mağruren zatıâlinize maruzatım var..

— Buyurun!

— Sizin dahi malûmunuz olmak gerektir ki, son zamanlarda geçim meselesi, mesele olmaktan çıkarak, bir muamma şeklini almıştır.

— Doğru söylüyorsunuz!

— Bilhassa bir aile reisinin başında, benim gibi yetişmiş bir kızı da olursa bu muamma büsbütün bir kör düğüm haline giriyor.

— İstirhamım şudur ki, âşinalarınız arasında, şöyle bir evle bir kadını geçindirebilecek ehliyette, helâl süt emmiş bir kimse varsa, onunla bizim kerimeyi baş göz etmek hususundaki himmetinizi esirgememenizdir!

— Ne dediniz?

— Bizim kerimeye bir kısmet bulmanızı rica ediyorum!

Ömrümde o güne kadar böyle bir teklif karşısında bulunmamıştım, ne diyeceğimi şaşırdım.

— Böyle hayırlı bir işe delâlet etmek hoş bir şey amma, biraz beklemek lâzım.

— Hay hay... Arzu edersenız kerime cariyenin tasvirini göstereyim de müstakbel damadıma tavsif ettiğiniz zaman ifadenize kuvvet gelsin!

Resmini gördüm, masallarda okuduğumuz peri padişahının kızına benziyor: Lüle lüle sırma saçlar, kıvır kıvır uzun kirpikler, iri mavi gözler, gülümser gibi uçları gergin dudaklar... Kız değil, bir içim su.

Eve geldim, refikada bir telâş:

— Mutlaka bizim tütüncünün kızına bir kısmet bulacaksın!

— Sana da mı söyledi?

— Evet, ben de senin namına, bulacağımı vadettim.

Ertesi akşam tütüncüde yine ayni nakarat, evde yine o makam: «Mutlaka kıza bir kısmet.»

İnsan kime gidip de damdan düşer gibi: «Bizim tütüncünün kızını alır mısın?» diyebilir? Her şeyin bir sırası var: Birisi talip olmalı ki, ben de kızı tavsiye edeyim. Fakat derdini kime anlatırsın? Tütüncü sıkıntıda, bayan üzüntüde.

Artık tütüncünün önünden geçemez oldum. Fakat müşkülât bununla savulmuyor ki. Evde refika bizim tütüncünün vekili; «İlle kıza bir kısmet!» deyip duruyor. Evden de kaçamam ya!

Nihayet, dün akşam, refikaya müjdemi verdim:

— Tütüncünün kızına bir kısmet buldum, fakat buna senin muvafakatin de lâzım.

Refika sevindi:

— Kimmiş o kısmet?

— Ben, dedim. Seni bırakıp onu alacağım... Razi misin?

KARDA, KIŞTA...

Ana ile kız, yanyana, karların üstünde yürüyüp gidiyordu. Anası ihtiyatla adım attığı halde, kız, bir türlü ayaklarına hâkim olamıyor, ikide bir sendeleyip duruyordu. Yalnız sendelese yine iyi... Fakat arasıra kayıp yuvarlandığı da oluyordu.

Anası, kızının bu haline bir baktı, iki baktı, olmadı. Nihayet:

— A kızım, dedi, sen de benim gibi yere dikkatle bassana!

Şımarık kız omuzlarını kaldırdı:

— Basmasam ne olur?

— İşte böyle yuvarlanıp durursun!

— Yuvarlanırsam ne çıkar?

Anası dayanamadı:

— Ne çıkacak? Bacaklarım meydana çıkar!

— Bacaklarım meydana çıkarsa ne olur?

— Allah Allah... Bacaklarını gören namahremler bulunur!

Genç kız fıkırdadı:

— Fena mı? Bacaklarımı gören namahremlerden biri onları beğenir, yalvarır, yakarır, benim mahremim olur!

Bu akşam, arka sokaktan eve geldiğim zaman refikanın tütüncünün lâfını etmedi.

Papağan

Erkek — Elin elimde iken neler duyuyorsun?..
Kadın — Çok bir şey değil, kocaman bir nasır!...

Geminin Namusu

ROMAN: HİKMET FERİDUN

— 23 —

Yengeç, Karadenizli, Oflu idi. Son derecede iyi kemençe çalıyordu ve Karadeniz havalarının en nefislerini söylüyordu.

Gemide akşam üstleri Yengeçin kemençesi işitiliyordu.

Yıldız kemençeye merak sarmıştı. Yengeç de asrî, şık bir genç kadının kendi memleket havalarına, kendi memleket çalgısına bukadar ehemmiyet verdiğini görerek gururlanıyor, ona bu musiki âletinin bütün sırlarını öğretmek için can ve gönülden çalışıyordu.

Geminin kıçında İstanbullu milyoner kızı ile, Oflu Yengeçin kemençe çalışmaları görülecek şeydi.

Bazan Yıldız:

— Canım iyi ama, bunun notası yok mu? diye Yengece soruyordu. O zaman eski deniz kurdu kendi tatlı şivesile:

— Hanipuni ben yigirmi senedir böyle çalarum... Nute de ne imuş ki?.. derdi.

Lâkin daha mektepte iken, musikiden başka hiç bir şeye karşı istidat göstermiyen ve en küçük çocuk çalgılarında bile en güç şarkıları çalan Yıldız, kemençenin bütün seslerini kendi kendine notaya tesbit etmişti. O harikulâde istidadı ve kendi bulduğu nota sayesinde kemençeyi pek az zaman zarfında şaşılacak bir sürat ve maharetle çalmıya başlamıştı.

Yengeç hayretler içinde idi:

— Ha sen de mu Karatenuz uşağısın? Ne de çabuk ustanı geçtin? Ben puni yigirmi senede bukadar çalmayı öğrenmişim.. diyordu.

Hattâ Yıldız daha ileri giderek kemençede yeni yeni bir takım maharetler çıkarıyor, kendiliğinden besteler yapıyor, Karadeniz havalarına nazireler uyduruyordu. Bu şarkıların içinde ince alaylar, gemideki bazı tiplere takılmalar vardı. Bazan Yengecin uydurduğu manzumeleri besteliyordu. Yalnız Orkinosun üzerine 7-8 şarkı birden yapılmıştı.

Bazan güvertede Yıldızın kemençe çaldığı ve Karadeniz uşaklarının hep birden oynadıkları görülüyordu. Yıldızın kemençesi onları coşturuyordu. Genç kız şimdi herkesle gayet iyi idi. Gemide dostları vardı. Yalnız kaptanla arası soğuktu. Bir de Orkinosla konuşmuyordu. Evet, kaptanla ve Orkinosla!..

Buna mukabil meselâ Çurçurla, Yengeçle, Hamsi kaptanla aralarından su sızmazdı.

Ayın on yedinci günü Afrika sahilinde, İspanyollara ait olan Septe şehrinin önüne geldiler.

Vakit gece yarısını geçiyordu. Sabaha kadar burada demirliyeceklerdi. Yıldız henüz yatmamıştı. Güverteden bu önünde durdukları Afrika şehrine bakıyordu. Septe!.. Coğrafyalarda okuduğu isim!..

Sular ağır ağır akıyordu.

Genç kız, anbar kapağının üstüne oturmuş, uzaklara bakıyordu. Ne garip bir macera içinde olduğunu ancak şimdi, şu esnada kavrıyabilmişti. Kollejde, daima ütüsüz pantalonla gezen coğrafya hocasının Septe hakkında söyledikleri aklına geldi.

Septe, Cebelüttarıkın tam karşısında idi. Vaktile buraya Yunanlılar «Hergül sütunları» derlerdi. O zaman dünyanın ucu burası zannedilirdi.

Hergül sütunlarından sonra esrarlı bir rüya âlemi başlardı. Ve bu rüya dünyasına gidenler ya dönerlerdi, ya dönmezlerdi...

Yıldız, şimdi İspanyolların elinde olan bu şehrin ışıklarını uzaktan süzerken hep bunları düşünüyordu. Dünyanın ucu!..

Evet, küçük bir şilepte ve nihayetsiz denizlerin üstünde, tanımadığı bir takım insanların içinde dünyanın ucuna gelmişti. Bir adım daha.. tamamile başka, esrarengiz bir rüya âlemi...

Yıldız bir aralık arkasında bir ayak sesi işitti. Turgut kaptanın:

— Bu gece şairliğiniz üstünüzde galiba... dediğini duydu.

Kaptan tam onun arkasında duruyordu. Gözleri ilerideki ışıklarda idi. Sözlerine şu suretle devam etti:

— Maamafih Septe insanı hayallere sürükliyecek bir şehirdir. Bakınız size, buraya ait dinlediğim acayip bir hikâyeyi de anlatayım. Septe, ayni zamanda bir aşk şehri imiş. Buraya gelen en taş yürekli insanların bile aşka karşı istidatları artarmış. Hattâ ilk çağlarda buralara kadar uzanan gemicilerin geri dönmelerinin bir sebebi de, arkada bıraktıkları sevgililerini görmek içinmiş. Septenin insan gönlü üzerindeki tesiri bukadar büyükmüş..

Yıldız gülümsedi. Kaptan onun yanına, anbar kapağının üstüne oturarak, piposunu silerken:

— Bunun için Septe tarafına okadar dikkatli bakmayınız... Çünkü birdenbire gönlünüzde, İstanbulda bıraktığınız nişanlının aşkı parlayıverir. Hemen geriye, İstanbula dönmek istersiniz. Halbuki bizim buradan sonra daha bir hayli yolumuz var.

Kaptanın bu sözleri üzerine genç kız güzel, uzun gözlerini onun üzerine çevirdi:

— Asıl siz Septeye alıcı gözle bakmaktan çekininiz. Zira Septe sizin gönlünüzü heycana getirecek olursa, hangi limana döneceğinizi şaşırırsınız. Acaba Cezayire mi? Yoksa İskenderiyeye mi? Belki de Cebelüttarıktan sonraki limanlara... Meselâ Casablankaya...

Yıldız, sözü tam yerine yerleştirmişti. Kaptan buna doğrudan doğruya cevap vermedi:

— Çoktanberi âdeta geminin içinde kayboldunuz. Sizi görmek imkânsız gibi bir şey. Yoksa «Korsan gemisinin nemrud suratlı kaptanı» size yeni bir kabalık mı yaptı?

Yıldız güzel omuzlarını kaldırarak cevap verdi:

— Estağfurullah!..

Sonra gülümseyerek ilâve etti:

— Öyle bir şey olsa hemen mukabele edeceğimi tabiî tahmin edersiniz..

— Bilirim, bilirim... Adetlerinizin yabancısı değilimdir.... Fakat bu yakınlarda âdeta bana sinirleniyor gibisiniz.

Bunu söylerken Turgut kaptan sıgara tabakasını Yıldıza uzatmıştı. Genç kız buradan bir sıgara alırken kaçamak bir cevap verdi:

— Katiyen.. size öyle geliyor!

— Yo, yok. Muhakkak bu yakınlarda sizin sinirinize dokunuyorum. Ne oldu ama? Size bir şey mi yaptım?

Süvarinin bu sözleri Yıldızı deli gibi sinirlendirdi. Fakat içindekileri, dışarı vurmadı. Yalnız:

— **Odam rahat ya?.**

— **Hiç merak etmeyin, evlilerin odalarından dört oda da uzakta!...**

. — Nasıl? Size yine bir şeyler olmuş. Afrika şilebinde meşgul olacak bunlardan başka, bunlardan daha ehemmiyetli şey bulamadınız mı? Pek hassas ve alıngan olmuşsunuz.

Turgut kaptan elini onun eli üzerine koyarak cevap verdi:

— Hayır, sizin haleti ruhiyenizle meşgul olmak biraz da benim vazifemdir. Yani Afrika şilebinin günlük işlerinden biridir bu. Çünkü siz bu gemiye emanet sayılırsınız. Sizi geldiğiniz gibi götürüp babanıza teslim etmem lâzımdır.

— Ha.. demek Afrika şilebinin kaptanı sıfatı ile benimle alâkadarsınız, teşekkür ederim...

— Hem ben sizi bu yakınlarda biraz da neşesiz görüyorum. Gemiye bindiğiniz zaman daha şendiniz..

Hakikaten de öyle idi. Fakat Yıldız bunu şiddetle protesto etti:

— Katiyen... Bilâkis seyahat, deniz havası neşemi büsbütün arttırdı. Baksanıza kemençe bile çalıyor, hattâ şarkılar besteliyorum.

* * *

GEMİYE ŞEYTANI BİLE APTALLAŞTIRACAK DERECEDE GÜZEL, İKİNCİ BİR KADIN BİNİYOR..

Ertesi gün Cebelüttarıktan çıktılar. Afrika vapuru cenuba doğru rotasını kırdı.

Fakat Turgut kaptan, müthiş bir mide krizi geçirdi. Sancılar içinde kıvrandı durdu. Kamarasından çıkamıyordu.

Ona Orkinos âdeta bir dadı gibi bakıyordu. Fakat Yıldız bunu kâfi görmedi.

Vapura bindiği geceden sonra ilk defa Turgut kaptanın kamarasına giriyordu. Genç adam karyolasında sapsarı bir yüzle yatıyordu.

Yıldız onun dilini çıkarıp baktı. Midesini bozmuştu.

— Size biraz nane limon kaynatayım.. dedi.

Fena halde sancısı olduğu halde kaptan bu söze gülmekten kendini alamadı:

— Nane limon mu? Afrika şilebinde?..

Fakat Prenses:

— Ben bulurum!..

Diye kat'î bir tavırla ayağa kalktı. Orkinos onun kaptana bakmasını çekemiyordu. Genç kız dışarı çıkınca söylendi:

— Bir İstanbula gelsek de şundan kurtulsak efendi kaptan!..

Kaptan cevap vermeyince sözlerine şöyle devam etti:

— Sanki gemiyi bizden iyi bilecekmiş. Haydi limon bulunsun ama, nane ne arar gemide? Afrika vapurunu aktar dükkânı sandı galiba... Karı kısmı işte.. anlatamazsın ki...

MUCİTLER

HAYATLARI ESERLERİ

YAZAN
İbrahim Alâettin Gövsa

Her kütüphanenin süsü olan bu nefis eseri edinmelisiniz.

Fiatı 50 Kuruş

Bütün bayilerden ve kitapçılardan isteyiniz!

YEDİGÜN NEŞRİYATI

Şık Bayana

ŞIK ŞAPKA

TAİSA'DA

Mod Taisa, İstiklâl Caddesi
99 Ankara Ap. 2ci kat.

Fakat biraz sonra Prenses elinde kaynatılmış bir bardak nane limonla kamaraya girince, Orkinos fena halde bozuldu. Kaptan da şaşırmıştı:

— Nereden buldunuz naneyi? diye sordu.

Yıldız, bir hastaya beyaz çiçekleri hatırlatan güzel bir gülümseyişle izahat verdi:

— Filosof aşçıdan buldum.. Size söylemiyor ama, onu hep deniz tutuyor. Bunun için midesi daima bozuktur. Her zaman onun nane limon kaynatıp içtiğini gördüm. Küçük bir torba kuru nanesi var...

— Siz geminin bütün girdisini, çıktısını öğrenmişsiniz...

Yıldız küçük bir kahkaha attı:

— Öyle... Afrika vapurunda bir fare bile benim kadar kıyı bucağı bilemez.

Kaptan, bu sevimli kaçak yolcunun mide bozukluğunda kendisine bir ilâç gibi tesir edeceğini dünyada aklına bile getirmezdi. Fakat hakikaten Yıldız kaptana bakmak hususunda Orkinosu gölgede bırakmıştı.

Süvari, 24 saat içinde iyi oldu. Yatağının yanında oturan Yıldıza bir aralık:

— Arkası var —

Çocuk KİTAPLARI

YEDİGÜN TARAFINDAN ÇIKARILAN 8 KİTAPLIK BU SERİYİ BAYİLERDEN VE KİTAPCILARDAN ARAYINIZ

1 Küçük Doktor
2 Hızır Reisin Oğlu
3 Yeşil Canavar
4 Attilâ Avrupada
5 Cesur Kaptan
6 Yılmazla Korkmaz
7 Üçler Kampı
8 Denizlerin Altında

HER KİTAP 10 KRŞ.

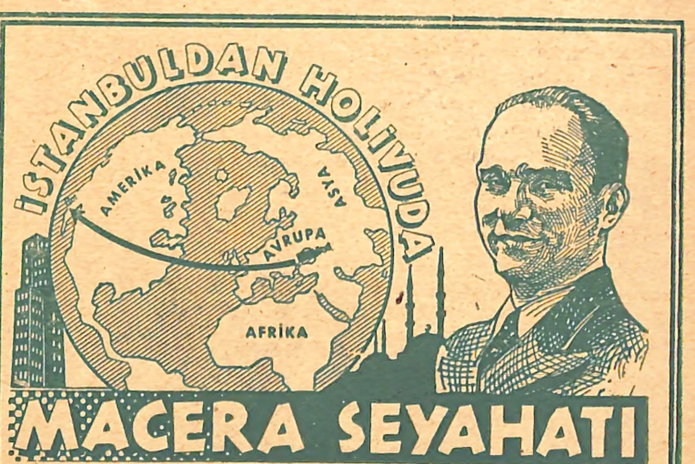

MACERA SEYAHATİ

TEK BAŞINA OKYANUSU AŞMAĞA ÇIKAN DÖRT ÇOCUĞUN İSTANBULDAN AMERİKAYA KADAR HEYECANLI YOLCULUĞU

48 SAYFA — YAZAN — 35 RESİM

HİKMET FERİDUN

Bütün Kitapcı ve Bayilerde 25 Krş.

YEDİGÜN NEŞRİYATI

Karikatür

TOMBUL TEYZE BEDAVA KUMAŞ ALIYOR:

Tombul Teyzenin kocası — Karıcığım, memurların ailelerine üçer metre bedava elbiselik kumaş veriliyor... Senin için de üç metre kumaş verdiler, bak ister kendine bir mendil yap, ister bir elbisene garnitür koy!..

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S. Basıldığı yer: Yedigün Matbaası